

دانشگاه زنجان

دانشکده علوم انسانی

گروه اقتصاد

عنوان پایان نامه

فارسی: شبیه‌سازی تقاضای آموزش عالی در ایران با مدل سیستم دینامیک در سال‌های ۱۴۰۴-۱۳۹۵

لاتین:

Simulation Social Demand for Higher Education in Iran by System Dynamic Model in 2015-2024

واژگان کلیدی فارسی: آموزش عالی، روش سیستم دینامیک، شبیه‌سازی

واژگان کلیدی انگلیسی: Higher Education, Methods of Dynamic Systems, Simulation

بیان مسأله

مطالعات در زمینه آموزش عالی در کشورهای مختلف جایگاه ویژه‌ای دارد. اعمال سیاست‌های مطابق با نظام آموزش عالی در هر کشور تفاوت می‌باشد. توسعه آموزش عالی و ایجاد نرخ پوشش تحصیلی بالاتر یکی از شاخص‌های انسانی در توسعه‌یافتگی کشورها می‌باشد. بررسی نظام آموزش عالی و تعیین روندهای آن در گذشته و تخمین ادامه روندهای ورود دانشجویان به آموزش عالی در آینده، موجب تصمیم‌گیری بهتر برای توسعه نظام آموزش عالی و جلوگیری از هدر رفتن منابع مالی و انسانی می‌گردد.

پاسخگویی به تقاضای اجتماعی آموزش عالی یکی از رویکردهای مهم برنامه‌ریزی توسعه آموزش عالی می‌باشد. این مهم خود ضرورت شناخت و برآورد حجم تقاضای اجتماعی آموزش عالی را در سال‌های آتی مطرح می‌کند. در این مطالعه سعی شده است به این مسئله مهم پرداخته شود و شبیه‌سازی از تقاضای اجتماعی آموزش عالی در دوره ۱۳۹۵-۱۴۰۴ به تفکیک دوره‌های تحصیلی ارائه گردد و به شناختی در مورد چگونگی تأثیر متغیرهای اقتصادی و جمعیتی بر تقاضای آموزش عالی نائل آید. به‌منظور دستیابی به این امر ابتدا با استفاده از آمار ثبتی در سالنامه‌های آماری آموزش و پرورش، سازمان سنجش و مرکز آمار، شاخص‌هایی چون گذر تحصیلی در آموزش عمومی و متوسطه، تعداد متقاضیان آموزش عالی در سنین مختلف محاسبه گشته و در مرحله دوم با تشکیل مدل تقاضای اجتماعی آموزش عالی به روش سیستم دینامیک به بررسی موضوع پرداخته شده است در روش سیستم دینامیک روندهای آتی بر اساس سیاست‌ها شبیه‌سازی می‌گردند.

اهداف پژوهش

- شبیه‌سازی روند تقاضا برای آموزش عالی برای دوره زمانی ۱۳۹۵-۱۴۰۴
- شناسایی عوامل مؤثر بر تقاضای آموزش عالی

<ul style="list-style-type: none"> • ارائه یک مدل پویا برای پیش بینی جمعیت آموزش عالی کشور ایران
<p>فرضیه‌ها و سئوالات پژوهش</p> <ul style="list-style-type: none"> • در رویکرد مدل دینامیکی، شبیه‌سازی روند تقاضای اجتماعی برای آموزش عالی در دانشگاه‌های ایران چگونه است؟ • تحلیل حساسیت عوامل اثرگذار بر تقاضای آموزش عالی چگونه است؟ • روند پیش بینی جمعیت دانشجو در مقاطع مختلف تحصیلی در ایران چگونه است؟
<p>نوع مطالعه و روش پاسخگویی به فرضیه‌ها و سئوالات پژوهش</p> <ul style="list-style-type: none"> • مطالعه انجام شده از نوع مطالعات کاربردی می‌باشد.
<p>جامعه آماری و حجم نمونه</p> <p>جامعه آماری این تحقیق جمعیت متقاضی ورود به آموزش عالی در ایران است. شبیه‌سازی در بازه زمانی ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۴ صورت می‌پذیرد.</p>
<p>ابزار گردآوری داده‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> • روش جمع‌آوری اطلاعات کتابخانه‌ای است. آمار و اطلاعات برگرفته از مرکز آمار ایران، موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، وزارت آموزش و پرورش، سازمان سنجش، امارهای رویدادهای حیاتی ثبت احوال و آمارگزارش اقتصادی بانک مرکزی می‌باشد.
<p>ابزار تجزیه و تحلیل داده‌ها</p> <ul style="list-style-type: none"> • روش تجزیه تحلیل اطلاعات مدل سیستم دینامیک با استفاده از نرم‌افزار Vensim می‌باشد.
<p>نوآوری و تفاوت با مطالعات قبلی</p> <p>در این تحقیق یک مدل سیستم دینامیک جدید برای پیش بینی جمعیت دانشجویی ارائه شده است.</p>